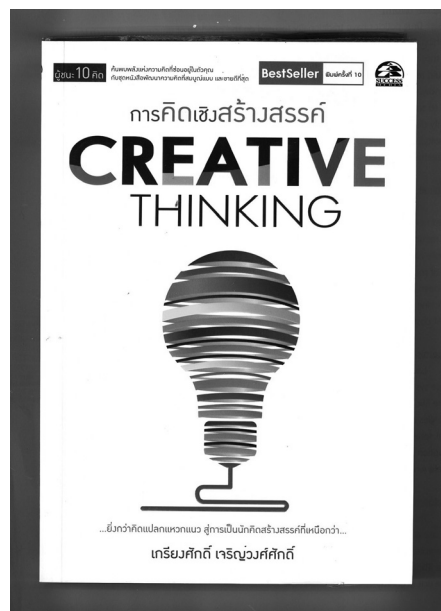

ชื่อหนังสือ: "การคิดเชิงสร้างสรรค์"

ชื่อผู้เขียน : เกียรติศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์

ชื่อผู้แนะนำหนังสือ : จิรศักดิ์ รอดจันทร์*

*Jirasak Rodjun**

ความภาคภูมิใจในชีวิตของคนเรามีหลากหลาย บางคนอาจมีความภาคภูมิใจในการทำงาน บางคนอาจมีความภาคภูมิใจในสถาบัน บางคนอาจมีความภาคภูมิใจในความมีชื่อเสียงเกียรติยศ สำหรับข้าพเจ้าแล้ว หนึ่งในความภาคภูมิใจ คือ การได้สร้างสรรค์ผลงานวรรณกรรมที่มีผู้คนยอมรับ “ลิตธิ์ปัตร : หลักกฎหมายและแนววิธีปฏิบัติเพื่อการคุ้มครองการประดิษฐ์และการออกแบบผลิตภัณฑ์” ซึ่งเป็นหนึ่งในผลงานเขียนของข้าพเจ้าที่ได้รับการจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2555 ได้รับการจัดเป็นหนังสือเด่นในคอลัมน์ “วรรณกรรม” โดย ชนิตร ภูภาญจน์ หนังสือพิมพ์แนวหน้า หน้า 17 ฉบับวันอาทิตย์ที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2555

* รองศาสตราจารย์, ผู้อำนวยการหลักสูตรนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ปริดิพนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

* Associate Professor, Director of LL.D. Program, Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University

* E-mail: kajirasak_rod@hotmail.com

ชินิตร ภูากัญจน์ เขียนไว้ในคอลัมน์ว่า

“วันนี้สังคมโลก กลายเป็น สังคมแห่งการแข่งขัน หรือจะพูดให้แม่นยำ หน่อย ก็ต้องบอกว่าเป็น สังคมของการแข่งขัน ที่คนมีความแข็งแกร่งกว่า ย่อมเป็นผู้ชนะ ซึ่งในความแข็งแกร่งทางด้าน “มันสมอง” เป็นปัจจัยสำคัญ ที่มีความสำคัญเท่าๆ กับความแข็งแกร่งทางด้านทุนทรัพย์

ความแข็งแกร่งทางด้านมันสมอง จะถูกนำมาใช้ทางการ การคิดค้น สร้างสรรค์ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดีกว่า แปรภพกว่า และน่าสนใจกว่า ผลผลิตของคนอื่นๆ เพื่อตัวเองจะได้ก้าวขึ้นสู่แท่นของผู้ชนะ

เราจึงได้เห็น งานสร้างสรรค์ใหม่ๆ เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา พร้อมกับได้เห็นการลอกเลียนแบบ และการขโมยมันสมองกันอยู่มิได้ขาดเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ จึงได้เกิดกฎหมายเพื่อคุ้มครองเจ้าของมันสมอง ที่คิดค้นสิ่งใหม่ๆ ขึ้นมา กฎหมายที่วันนี้เรียกว่า กฎหมายสิทธิบัตร ที่หลายๆ คน ยังไม่เข้าใจ หรือเข้าใจไม่ถ่องแท้

หนังสือสิทธิบัตรเล่มนี้ คือ เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ประดิษฐ์และผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ ที่ผู้เป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์ต้องศึกษาเรียนรู้ ซึ่งจะมีประโยชน์อย่างมากกับผู้ประดิษฐ์ผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ และยังเป็นประโยชน์ต่อนักกฎหมาย นักศึกษา นักค้นคว้า และนักวิจัยเกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์และการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ด้วย”

ข้อเขียนและคำชมเชยของชินิตร ภูากัญจน์ ที่มีต่อหนังสือของข้าพเจ้าข้างต้น ไม่เพียงทำให้ข้าพเจ้าเกิดความภาคภูมิใจที่ได้ทำสิ่งดีๆ ให้แก่ผู้คนในสังคม แต่ยังทำให้ข้าพเจ้าประจักษ์ชัดถึงความสำคัญของ “ความคิดสร้างสรรค์” (Creative Idea) ที่เกิดจากสิ่งที่ชินิตร ภูากัญจน์ เรียกว่า “ความแข็งแกร่งทางด้านมันสมอง”

“ความคิดสร้างสรรค์” นำไปสู่งานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรมใหม่ๆ เช่น งานอันมีลิขสิทธิ์ การประดิษฐ์และการออกแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญใน “อุตสาหกรรมที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์” (Creative Industry) หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่ง “อุตสาหกรรมที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์” เป็นอุตสาหกรรมที่ต้องอาศัยวัตถุดิบสำคัญในการผลิตจากการสร้างงานต้นแบบหรือนวัตกรรมที่มีจุดกำเนิดจาก “ความคิดสร้างสรรค์” เช่น การสร้างงานอันมีลิขสิทธิ์ การประดิษฐ์และการออกแบบผลิตภัณฑ์

“อุตสาหกรรมที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์” มีส่วนสำคัญในการพัฒนาและสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งนำไปสู่ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ มีสโตนอ้างอิงถึงบทความของ ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์ ไว้ในคอลัมน์ “กระแจก 8 หน้า” หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หน้า 8 ฉบับวันพุธที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ว่า บทความ ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์ อ้างถึง World Economic Forum ที่แบ่งประเทศในโลกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

“(1) กลุ่มประเทศที่สร้างความมั่งคั่งจากการขายทรัพยากรธรรมชาติและแรงงานราคาถูก (Resource-driven Economy) ซึ่งส่วนใหญ่ยังเป็นประเทศโลกที่ 3

(2) ประเทศที่สร้างความมั่งคั่งด้วยภาคการผลิตที่มีประสิทธิภาพ เช่น ประเทศที่เน้น OEM (Original Equipment Manufacturer) หรือรับจ้างผลิตทั้งหลาย และ

(3) ประเทศที่สร้างความมั่งคั่งด้วยนวัตกรรม (Innovation-driven Economy) เช่น สหรัฐฯ ญี่ปุ่น หรือเกาหลีใต้ เป็นต้น”

หากประเทศไทยต้องการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้มีความมั่งคั่งด้วยนวัตกรรมเหมือนอย่างเช่นประเทศเกาหลีใต้ ข้าพเจ้าเห็นว่าทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต้องเดินหน้าและผลักดันอุตสาหกรรมที่ใช้แนวคิด “ความคิดสร้างสรรค์” เป็นวัตถุดิบหรือเป็นรากฐานที่นำไปสู่นวัตกรรมใหม่ในการสร้างมูลค่าผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ อย่างจริงจัง

เมื่อนวัตกรรมมีจุดกำเนิดจาก “ความคิดสร้างสรรค์” แล้ว “ความคิดสร้างสรรค์” ละเกิดจากอะไร ก่อนหน้านั้น ข้าพเจ้าได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับ “ความคิดสร้างสรรค์” มาสองถึงสามเล่ม และพบว่า “ความคิดสร้างสรรค์” นั้นเกิดขึ้นมาจากการบวนการทำงานของมันสมองที่นำไปสู่การคิดค้นและสร้างสิ่งต่างๆ ที่แปลกใหม่ที่ไม่ลอกเลียนแบบงานของผู้ใด ซึ่งกระบวนการทำงานของมันสมองนั้นเกิดจากการสะสมของความรู้ในด้านต่างๆ รวมถึงการใช้เหตุผล และสิ่งเหล่านั้นได้ถูกนำมาใช้ในทางการคิดค้นและสร้างสิ่งต่างๆ ที่แปลกใหม่แบบยืดหยุ่นและมีจินตนาการ

หนังสือเล่มล่าสุดที่ข้าพเจ้าได้อ่านเกี่ยวกับ “ความคิดสร้างสรรค์” ที่ข้าพเจ้าอยากจะแนะนำให้ท่านได้อ่าน ชื่อว่า “การคิดเชิงสร้างสรรค์” (Creative Thinking) เขียนโดยเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ เหตุผลที่ข้าพเจ้าแนะนำให้ท่านได้อ่านหนังสือเล่มนี้ไม่ใช่เพียงเพราะหน้าปกมีคำว่า BestSeller พิมพ์ครั้งที่ 10 แต่ข้าพเจ้ายังมีเหตุผลอื่นๆ อีก

ข้าพเจ้าอยากแนะนำให้ท่านอ่านหนังสือเล่มนี้ เพราะเมื่อท่านได้อ่านหนังสือเล่มนี้ ท่านจะพบความจริงที่ว่า ความคิดสร้างสรรค์เกิดจากพรแสวงมากกว่าพรสวรรค์ ซึ่งสิ่งนี้น่าจะเป็นแรงบันดาลใจให้ท่านได้แสวงหาความรู้ต่างๆ เพื่อการสร้างความแข็งแกร่งทางด้านมันสมองที่จะนำไปสู่ “ความคิดสร้างสรรค์” ตามที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ว่า

“ความคิดสร้างสรรค์ไม่ใช่พรสวรรค์แต่อยู่ที่การเรียนรู้ ทักษะ และการฝึกฝน หากเราพัฒนาศักยภาพของสมองในส่วนของ “ความคิดสร้างสรรค์” ให้มีประสิทธิภาพ เราจะพบว่าทุกๆ ปัญหาที่มีคำตอบดีๆ ที่สามารถปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมรอเราอยู่เสมอ”

เนื้อหาของหนังสือเริ่มต้นจากบทที่ว่าด้วยความหมายของความคิดสร้างสรรค์ และติดตามมาด้วยบทอื่นๆ ที่มีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจ เช่น ความหมายของความคิดเชิงสร้างสรรค์ เหตุใดเราจึงต้องคิดเชิงสร้างสรรค์ และเนื้อหาส่วนที่สำคัญ คือ เรียนรู้เทคนิคคิดเชิงสร้างสรรค์ เมื่อท่านได้อ่านเนื้อหาในบทนี้แล้ว ท่านจะพบเทคนิคต่างๆ จำนวนมากที่ท่านสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้สมองได้ทำงานสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ขึ้นมา อาทิเช่น เทคนิคการขยายขอบเขตปัญหาจากรูปธรรมสู่นามธรรม เทคนิคการทำของเก่าให้เป็นของใหม่ เทคนิคการปรับสภาพแวดล้อมและเวลาให้เหมาะสำหรับการคิด เทคนิคการคิดมุมกลับ เป็นต้น เนื้อหาส่วนที่สำคัญอีกบทหนึ่ง คือ เรื่องพัฒนาทัศนคติและนิสัยนักคิดสร้างสรรค์ ในบทนี้ ผู้เขียนเกริ่นนำว่าความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นต่อเมื่อทัศนคติผิดๆ ที่เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ได้ถูกทำลายลงไป และหากเราต้องการเป็นคนสร้างสรรค์ เราต้องเริ่มต้นด้วยการสร้างทัศนคติที่เอื้อต่อการสร้างความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งผู้เขียนได้ให้หลักการในการพัฒนาทัศนคติ เป็น 9 ข้อห้าม และ 9 ข้อปฏิบัติ เช่น อย่าคิดแง่ลบ ต้องคิดแง่บวก อย่าปิดตนเองในวงแคบ ต้องเปิดรับประสบการณ์ใหม่ เป็นต้น

ผู้เขียนได้จบเนื้อหาของหนังสือลงด้วยบทส่งท้ายที่มีข้อความที่ข้าพเจ้าประทับใจและเป็นแรงจูงใจให้ข้าพเจ้าอยากแนะนำหนังสือเล่มนี้ให้ท่านอ่าน ข้อความส่วนหนึ่งของบทนี้มีว่า

“.....การคิดสร้างสรรค์ได้นำไปสู่การพัฒนา ทั้งการพัฒนาศักยภาพของตนเอง การพัฒนางาน และการพัฒนาสังคม.....การคิดสร้างสรรค์ยังเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ที่นอกจากส่งเสริมให้ปัจเจกบุคคลประสบความสำเร็จแล้ว ยังก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ของโลกความคิดสร้างสรรค์จึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเรา หากเราต้องการพัฒนาและก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง

.....การคิดสร้างสรรค์...นอกจากมีองค์ประกอบเรื่องความคิดเป็นหลักแล้ว ยังต้องมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นพื้นฐานการคิดด้วย เพื่อให้สิ่งที่คิดสร้างสรรค์ขึ้นมาได้นั้นไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นและส่วนรวม แต่ก่อประโยชน์แก่สังคมและมนุษยชาติมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้”